

A close-up, high-contrast photograph of a woman's face, focusing on her closed eyes and dark, thick eyelashes. The skin is fair and has a slightly grainy texture. The lighting is dramatic, with deep shadows under the eyelids and on the sides of her face.

MATTHEW BLAKE

ANNA

triler

MOTÝL

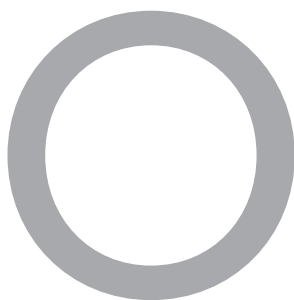
JE OBVINENÁ ZO ZLOČINU STOROČIA.
TERAZ MUSÍ ZOBUDIŤ SEBA AJ SVET

ANNA
O

MATTHEW BLAKE

ANNA

VYDAVATEĽSTVO MOTÝĽ

ANNA O

Copyright © 2024 MJB Media Ltd

All rights reserved.

First published by HarperCollins*Publishers* 2024

Translation: Tereza Štubniaková, 2024

Cover photo © Natasza Fiedotjew / Trevillion Images

Design: Zuzana Ondrovičová

Napísal: Matthew Blake

Preložila: Tereza Štubniaková, 2024

Zodpovedný redaktor: Albert Lučanský

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

www.vydavatelstvomotyľ.sk

Vydanie prvé. Rok vydania 2024

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica, Slovakia

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-367-5

Tá temná vec, ktorá vo mne spí, ma desí.
– Sylvia Plath

1

BEN

„Priemerný človek prespí za život tridsaťtri rokov.“
Nakloní sa ku mne dosť blízko na to, aby som zacítil závan drahého parfumu. V tejto chvíli mi je to zvyčajne jasné. „Takže týmto sa živiš?“

„Áno.“

„Si spánkový doktor?“

„Skúmam ľudí, ktorí počas spánku spáchali zločiny.“ Na vizitkách mám pred menom titul „Dr.“. Doktor Benedict Prince, klinika Abbey, Harley Street. Som špecialistom na spánok. Nikde netvrdím, že som lekár.

Vidí, že to myslím vážne. „Ako je to vôbec možné?“

„Premýšľala si niekedy nad tým, čo všetko si mohla počas spánku urobiť?“

Väčšina ľudí sa niekde v týchto miestach začne cítiť nepríjemne. Zvyčajne sa od zločinov dokážeme odosobniť. Zbožňujeme príbehy o ľuďoch, ako sme my, ktorí súčasne nie sú tak celkom ako my. No spánok nám tento spôsob zmýšľania narúša.

Spánok je univerzálny, noc je rovnako nemenná ako deň.

„Aké zločiny?“

Nezmenila tému. Stále sa zaujíma o to, čo hovorím. „Tie najhoršie.“

„Ľudia by sa pri niečom takom určite zobudili, nie?“

„Nie, ak sú námesační. Mal som pacientov, ktorí počas spánku zamkli dvere a šoférovali. Niektorí ľudia počas spánku dokonca vraždili.“

„To si predsa musia pamätať!“

„Vrásky okolo tvojich očí mi prezrádzajú, že si minulú noc spala päť a pol hodiny.“

Zamračí sa. „Skutočne to tak vidno?“

„Spomínaš si na niečo, čo sa počas tých piatich hodín odohralo?“

Odmlčí sa a pravou rukou si podoprie bradu. „Niečo sa mi snívало.“

„Čo také?“

„Nepamätám sa.“

„To len potvrdzuje, čo som ti práve povedal.“

Oči sa jej odrazu zmenia. Pozerá sa na mňa inak. Hovorí hlasnejšie a vzrušene gestikuluje. „Počkať, spomínam si na jeden prípad. Ako sa len volal...“

Toto je záverečná. Veľmi málo schôdzok sa dostane do tohto bodu. Zvyčajne ich unudím rozprávaním o práci alebo vystraším príbehmi o zločinoch spáchaných počas spánku. A ak nič z toho nezaberie, vždy sa môžem spoľahnúť na poslednú vec.

Nik, kto si to uvedomí, neostane.

Nikto.

„Anna O,“ odvetím. Naposledy si odpijem z vína – drahý merlot, aká škoda – a potom siahnem po saku.

„Ty si ten chlapík na fotografii. Psychológ.“

Letmo sa usmejem. Pozriem sa na hodinky. „Áno,“ odvetím. „To som ja.“

Po tom, čo sa udialo, sa tá fotografia objavila na titulnej stránke všetkých významných denníkov – brutálne, krvavé finále. Osudná chvíľa pred vyhnanstvom a pádom, ktorá všetko zmenila. Ja som tá postava v okuliaroch, so strapatými vlasmi a tak trochu suchárskym oblečením. Odvtedy som sa zmenil. Brada mi pridala

pár rokov, vlasy mám pri končekoch prešedivené, okuliare majú hrubšie rámy a nevyzerajú, akoby ich vyradili z rekvizitárne Harryho Pottera. Oči a tvár si však zmeniť nedokážem.

Som iný človek, no súčasne som to stále ja.

Počkám si na otázku, pretože vždy príde. Je to záhada, ktorá napriek všetkému ostáva nevyriešená. Rozdeľuje rodiny, manželské páry, dokonca priateľov.

„Urobila to?“ opýta sa moja spoločníčka, respektíve žena, ktorá bola počas tohto rande mojou spoločníčkou. Pre ňu som len vykrádačom hrobov, anekdotou, ktorú môže porozprávať pri vianočnej alebo novoročnej večeri. „Dobodala tých dvoch ľudí? Skutočne jej prešla vražda?“

1. ČASŤ

PRED ROKOM

2

BEN

Londýn

Zvoní telefón.

Práve toto mi vždy utkvie v pamäti.

Prvá vec – začiatok.

Je neskoro, vzduch je ťažký a tma hustá ako atrament. Uvelebený v kresle pomaly zaspávam. V lone mi spočíva tácka vlažného karí a v ruke držím nedopitý pohár lacného vína. Na obrazovke v rohu izby aj naďalej beží čiernobiely film. Dnes som sa rozhodol pre svoj obľúbený – *Cudzinci vo vlaku*. Všetci považujú za vrchol Hitchcockovej tvorby *Psycho* alebo *Závrat*, no mýlia sa. V *Cudzincoch vo vlaku* je predsa tenisová scéna.

Preberie ma bzučanie telefónu. Viečka mám ťažké. Z rúk si poutieram olej a zahľadím sa na prístroj: „BLOOMOVÁ, PROF. (Abbey)“. Potiahnem tlačidlom na obrazovke, potlačím hlasné zívnutie a psychicky sa pripravujem na to, čo príde.

„Haló?“

„Odpuť, že ti volám v takúto nekresťanskú hodinu, Ben, no obávam sa, že toto nemôže počkať.“

Jej vážny tón ma v opare noci vystraší. Profesorka Virginia Bloomová je zvyčajne prvá, kto zažartuje alebo utrúsi nemiestnu poznámku. Často ju vídať, ako v lodičkách a dlhom plášti kráča po Oxford Street alebo sedí pri svojom rohovom stole v reštaurácii

hotela Langham s karafou whisky a s vreckom plným utišujúcich liekov.

V telefóne sa ozýva vzdialený dupot a hlasy. Zdá sa, že Bloomová je ešte stále v Abbey. Pozriem sa na hodiny. Je takmer poľnoc.

„Deje sa niečo?“

„Povedzme.“ Bloomová si odkašle. Slúchadlo naplní kľokotavý, dymom presiaknutý zvuk. „Obávam sa, že tento je pre teba. Práve sme dostali novú žiadosť. Je to tak trochu citlivá záležitosť.“

Ako forenzný psychológ som už spolupracoval s väčšinou kriminálnych agentúr. NAKA, FBI, Interpol – všetci majú moje číslo. No toto znie vážnejšie ako zvyčajne. „Má táto žiadosť meno?“

Na druhej strane telefónnej linky sa opäť ozve ruch. Bloomová pôsobí roztržito. „Príď do Abbey, dobre? Detaily nemôžeme preberať cez telefón.“

Oficiálne by som mal mať tento týždeň dovolenku. Musím odovzdať odborný článok a spísať záznamy troch pacientov. Zajtra som chcel pracovať z domu a vrhnúť sa na hromadu papierovačiek. No na druhej strane veľmi dobre viem, že momentálne existujú len tri prípady, ktoré sú nejakým spôsobom spojené so spánkom a súčasne príliš citlivé na to, aby sa o nich rozprávalo cez telefón. Záhada celej situácie ma dostala presne tak, ako to Bloomová očakávala.

„Toto mi nestačí.“

Na druhej strane linky sa ozve prudký nádych. Bloomová sa na chvíľu odmlčí a potom si hlasno povzdychne. „Pravdepodobne mi za to nepoďakuješ.“

Vonku mrzne a zo špinavej oblohy dopadá na zem septembrové mrholenie. Už teraz sa desím cesty z obytnej štvrťi Pimlico do Harley Street. Mohol by som ostať v teplej izbe s Hitchcockovým filmom a ďalším pohárom vína. No ja taký nie som.

Práve preto vždy zodvihnem telefón.

„Ide o prípad Anny O,“ vypadne nakoniec z Bloomovej. „Chcú, aby sme sa na niečo pozreli.“

3

BEN

Spánkové centrum Abbey sídli na rohu Harley Street v jednom z domov s peknými edwardovskými tehľami a oparom diskretnosti, ktoré pred mnohými rokmi prestavali z bývalých stajní. Návštevníkov často zaujme všadeprítomné kostolné ticho. Oáza zastrčená za Oxford Street, medzi hlukom kráľovského parku Regent's Park a Cavendish Square. Časti budovy vyzerajú, akoby ich vytesali z portlandského kameňa. Abbey oplýva niečím kráľovským. Stavba hodná markízov s parochňami a príslušníkov kráľovských rodín pôsobí ako posvätné miesto.

Kým sa taxík rúti ulicami a potom ma vyloží na prázdnom rohu jednej z nich, noc – alebo možno deň, ťažko povedať, keďže je už dávno po polnoci – je stále sivá a ponurá. Zdá sa, že prestáva pršať, a tak si z pokazeného čierneho dáždnika otrasiem vlhkosť. Taxík vyrazí príliš rýchlo a zadnú časť nohavíc mi pritom ošpliecha dažďovou vodou. V duchu znovu preklínam Bloomovú.

Vybehnem krátkym schodiskom a naťukám svoje heslo. Dažďom zmáčaná klávesnica mi komplikuje zadávanie kódu. Zo starého štvorposchodového domu už pred mnohými rokmi urobili kancelárie. Malá strieborná tabuľka pri vchode hlása: „Spánková klinika Abbey“. Nachádza sa na nej telefónne číslo, no nenájdete tu žiadnu emailovú adresu. Internetová stránka kliniky je prázdna. Uvádza sa len zoznam zamestnancov a ich kvalifikácií, no žiadne fotografie. Je to zámerné, tak ako všetko na tomto mieste.

Sme služobníci čakajúci v zálohe, pripravení objaviť sa na scéne. Riadime sa zlatým pravidlom všetkých doktorov, špecializujúcich sa na ľudskú myseľ: Je nás počuť, no nevidno nás.

Dvere nereagujú. Rukávom utriem tlačidlá a opäť naťukám kód. Konečne začujem známe kovové šťuknutie zámky. Premýšľam, či Bloomová zavolala aj niekoho iného z mojich vážených kolegov a odborníkov na spánok. Recepčia a čakáreň sú však stále slabo osvetlené a opustené. Akoby som prišiel do školy a bol jediným študentom v aule. Pohľad na pracovné miesto bez jeho zvyčajného ruchu mi vždy pripadá akýsi zvláštny.

„Profesorka?“

Zakričím, no zvuk môjho hlasu sa odrazí od stien a potom odznie. Zažnem a okamžite ma ožiari rad upokojujúcich stropových svetiel v neutrálnych farbách. Nový koberec, ktorý sem nedávno položili, ešte stále pri každom kroku príjemne vŕzga. Vzduch, ktorý prechádza špeciálnymi filtrami zabudovanými do stien, je nezvyčajne čistý. Zväčša tu hrá hudba. Návštevníkov obklopuje príjemná chlácholivá melódia, až kým ich do reality nevráti výška účtu. V Abbey vás pohltí akési vákuum matrice, umiestnené mimo hluku vonkajšieho sveta. Koniec-koncov, tu je prvoradý spánok.

„Profesorka?“

Stále nič. Dáždnik si odložím k vešiaku na kabáty a vykrútim sa z premočenej bundy. Na recepcii sa nachádza panel monitorov zobrazujúcich kamerové záznamy z prednej a zo zadnej časti budovy. Naša klientela si takéto opatrenia vyžaduje. Celebrity tesne pred svadbou, politici zachraňujúci svoju kariéru, futbalisti počas náročného obdobia sezóny, členovia kráľovskej rodiny zapletení do škandálu – títo všetci sa sem s napuchnutými nevyspatými tvármi hrnú cez vkusne zariadený vchod. Tak ako bez jedla alebo vody, ani bez spánku sa nezaobíde žiadny človek. Abbey je modernou svätynou, kde krotíme duševných démonov. Ľudia sú ochotní platiť bláznivé sumy za to, aby sa mohli uvelebiť v posteli.

Pohýbam myškou a monitory bezpečnostných kamier ožijú. Predný a zadný vchod mdlo zablíkajú. Monitory nechám zapnuté a keďže som príliš unavený na to, aby som išiel po schodoch, trpezlivo čakám na výťah. Na malom stolíku vedľa výťahových dverí, posiatom otláčkami prstov, sú roztrúsené časopisy. Siahnem po výťažku publikácie *New Scientist* a kým čakám, listujem si v ňom. Opäť o nás hovoria v malej sekcii s novinkami. Abbey prevádzkuje užitočnú postrannú činnosť, v rámci ktorej poskytuje konzultácie v rôznych kriminálnych prípadoch po celom svete, a udržiava si tak lukratívne zmluvy s metropolitnou políciou a inými orgánmi činnými v trestnom konaní. Na všetko dohliada profesorka Bloomová, ktorú kedysi noviny *The Times* označili za „najvýznamnejšieho experta na spánok v Británii“. Zarámovaný článok jej ešte stále visí na stene v kancelárii.

Výťahom trhne smerom nahor a ja si uvedomím, že poznám každý centimeter tejto budovy. V hlave počítam, koľko nocí som už obetoval Bloomovej rozmarom. Príliš veľa, rozhodnem sa nakoniec. No prípad Anny O je iný. Bloomová by ma s niečím takým nenatahovala. Anna O je zlatým grálom všetkých odborníkov na spánok. Od udalostí, ktoré sa odohrali pred štyrmi rokmi, predstavuje záhadu, ktorá nemá páru.

Nie, ani Bloomová nie je taká krutá. Teda aspoň nie ku mne.

Dorazím na najvyššie poschodie. Toto je takzvané riadiace krídlo, no v skutočnosti je to len taká väčšia kutica. Vstup sem majú povolení iba zamestnanci, čo vysvetľuje, prečo je to tu zariadené ako v Alcatraze. Na plný úväzok nás tu pracuje sedem. Spolu s desiatimi členmi pomocného personálu – neurológovia, psychiatri, psychológovia, psychoterapeuti a odborníci na myofunkčnú terapiu – zabezpečujeme celú škálu liečebných procedúr súvisiacich so spánkom. Moja kancelária sa nachádza na konci chodby a ako jedna z mála má dvere s funkčnou zámkom. Bloomovej kancelária je prvá, najväčšia a najnovšia zo všetkých; je vyzdobená obrazmi v pozlátených rámoch a obsahuje ukrytú chladničku s alkoholom.

Bloomová na mňa čaká vo dverách kancelárie s podráždenným nespokojným výrazom. Hrivu sivých vlasov krotí spona, ktorá sa pri každom zazívaní pohne. Má krátko po šesťdesiatke a oblieka sa nekonvenčne. Postavu opernej speváčky obaluje do farebných vrstiev látky. Teraz je omotaná v kanárikovožltej a jahodovorůžovej a oči jej lemujú okuliare od Hanka Marvinna. Napriek jej rokenrolovým chůtkam takmer nikdy nevyzerá unavená alebo nevyspatá. Bloomová sa pýši láskou k alkoholu a bezodným žalúdkom. Je posledným jedincom svojej generácie: dve fľaše vína k obedu, príležitostné poobedňajšie zdriemnutie a vztýčený prostredník všetkému, čo prichádza z personálneho oddelenia.

Je neskrývane nematerská, čím sa dopúšťa tichého hriechu svojho pohľavia. Labužníčka a dôvtipná rozprávačka. Celý život sa riadi len podľa seba. Je to jej dar aj prekliatie.

Zbadám, že za ňou stojí ďalšia postava. Na rozdiel od nej mi svojou pretiahnutou tvárou a právnickou gestikuláciou pripomína lasicu. Nieкто neznámy. Zaujímavé.

„Pozrime sa, aký uvítací výbor,“ skonštatujem a cítim, ako sa mi vlhká nohavica priliepa na pravú nohu. „Mohli by ste mi prezradiť, o čo tu ide?“

Vojdem do kancelárie. „Lasicový muž“ sa postaví. Zblízka je omnoho impozantnejší. Pevne zařixované vlasy má dokonale upravené. Odhadujem ho na päťdesiat rokov. Tvár mu zdobí orlí nos a línia vlasov do čela v tvare písmena V. Zložka na stole vedľa jeho stoličky nesie znak ministerstva spravodlivosti. Začínajú sa mi potiť dlane. Bloomová nežartovala. Toto sa netýka len orgánov činných v trestnom konaní, toto siaha až za hranice Národnej kriminálnej agentúry. Ministerstvo spravodlivosti je na vládnej úrovni.

„Mrzí ma to,“ ozve sa Bloomová, „no toto skutočne nemohlo počkať. Doktor Benedict Prince, toto je Stephen Donnelly, zástupca riaditeľa právneho oddelenia ministerstva spravodlivosti.“

Donnely vystrie ruku a slabo mi potrasie mojou. Pozrie sa mi do očí a potichu povie: „Skôr než začneme, doktor Prince, myslím, že by som vás mal oboznámiť s niekoľkými pravidlami.“

Skryjem prekvapenie. „Ach, skutočne?“

Má nádchu a za každou vetou potiahne nosom. „Áno. A ak vám to nebude prekážať, na konci vás požiadam, aby ste podpísali niekoľko tlačív.“

„Aké tlačivá?“

„Jedno o tom, že toto stretnutie sa nikdy neodohralo. Ďalšie o tom, že ste ma nikdy nestretli. A posledné súvisí s tým, že čokoľvek sa dnes večer dozviete, nikdy neopustí túto budovu, lepšie povedané, túto miestnosť. Ak sa vás niekto opýta, prečo ste boli v kancelárii, poviete, že ste si pred odchodom prišli vyzdvihnúť záznamy nejakých pacientov. Je to jasné?“

Chcem sa usmiať, no vidím, že nežartuje. „O čo tu ide?“

„Znamená to, že súhlasíte s podmienkami?“

„Mám na výber?“

„Ani nie.“ Donnely ukáže na prázdnu stoličku. „Prosím, posadte sa.“

4

BEN

Bloomová zavrie dvere a nepokúša sa celú situáciu odľahčiť občerstvením. Toto je čisto pracovná záležitosť. Namiesto toho sa usadí do objemnej koženej stoličky za stolom a konečne Donnellymu kývnutím hlavy naznačí, aby začal.

Na tvári má úsmev kata. „Nechystám sa uraziť vašu inteligenciu, doktor Prince. Veľmi dobre viem, že poznáte prípad Anny O a dvoch vražd, ktoré boli spáchané v auguste 2019 v Oxfordshire. Práve preto som si toto stretnutie vyžiadal.“

Hľadím na Donnellyho a premýšľam, aké vysoké je jeho postavenie. Jeho priamym nadriadeným je riaditeľ právneho oddelenia, potom sú tu námestník ministra na ministerstve spravodlivosti, minister spravodlivosti a nakoniec premiér. Prečo by sa niekto v jeho pozícii so mnou potreboval stretnúť po polnoci v Abbey a zakázal Bloomovej preberať detaily tohto stretnutia cez telefón? Čo by mohlo byť také dôležité?

Existuje len málo ľudí, ktorí nepoznajú prípad Anny O. Natočili o nej podcast, niekoľko dokumentov na Netflixe, píše sa o ňom v nespočetnom množstve novinových článkov, napísali o ňom knihy a uverejnili štúdie v odborných publikáciách, z ktorých som niekoľko napísal ja.

„Samozrejme.“

Donnelly prikývne. „Jedna z vašich štúdií nedávno zaujala pár... povedzme, veľmi dôležitých ľudí.“ Siahne po malej koženej

diplomatke a vytiahne z nej tenkú slabohnedú zložku. Prečíta titulnú stránku. „Syndróm rezignácie a kriminálna myseľ: Pátranie po novom diagnostickom modeli.“ Moderný časopis forenzej psychológie (*The Modern Journal of Forensic Psychology*). Toto je vaša najnovšia práca na túto tému, všakže?“

Pozriem sa na Bloomovú, tá sa však na mňa len mrazivo usmeje. „Áno.“

„Vyzeráte prekvapený.“

„Som. Ten článok ešte neskorigovali. Celkom určite ho nevydali. Šéfredaktorovi som ho poslal len pred tromi týždňami.“

Donnelly mi venuje súcitný pohľad, akoby nebol na toľko naivity zvyknutý. „Jeden z našich pomocných kontaktov nás z času na čas upozorní na články, ktoré by nás mohli zaujímať. Uisťujem vás, že vaše štúdie psychosomatických porúch si na Whitehall získali už mnohých prívržencov.“

Odrazu sa cítim poškvrnený, no súčasne ma to fascinuje. Vidím, ako mi z účtu na Gmaili mizne email. Ako prílohu som k nemu pripojil článok napísaný vo wordovom dokumente. Premýšľam, či im ich šéfredaktor okamžite preposiela, alebo nás títo ľudia sústavne sledujú? Chcem to vôbec vedieť?

Donnelly sa znovu pozrie na zložku. „Váš článok sa vo veľkej miere zaoberá prípadom Anny O, presne tak ako vaša posledná kniha. No na rozdiel od knihy, v článku prichádzate s potenciálnou liečbou. Môžem sa opýtať, prečo ste sa zamerali práve na jej prípad?“

Opriem sa o operadlo stoličky a Bloomovej venujem ďalší podráždený pohľad. Toto je podraz. Nikto ma nevaroval a neposkytol mi čas na prípravu. Premýšľam, koľko by som mal prezradiť. „V prvom rade to bol šéfredaktorkin nápad,“ odvetím. „Domnievala sa, že tak článok získa viac pozornosti a mohli by ho prebrať jedny z väčších novín. Kniha sa stala bestsellerom. Nádejala sa, že táto akademická štúdia by mohla dosiahnuť podobný úspech. Rozhodol som sa jej vyhovieť.“

„To znamená, že ste prípad Anny O detailne skúmali?“

Viem, že pravde sa nevyhnem, a tak poviem: „Moja manželka bola v roku 2019 prvou policajnou dôstojníčkou na mieste činu. Pracovala pre Jednotku boja proti závažnému a organizovanému zločinu v Thames Valley. Toto bol jej prvý prípad vo funkcii vyššie postavenej policajnej dôstojníčky. Predpokladám však, že to už viete.“

Donnelly len povie: „Rozumiem.“

„Anna O bola súčasťou nášho rodinného života tak dlho ako naša vlastná dcéra.“ A potom tak ako vždy dodám. „Tým nechcem povedať, že by mi manželka niekedy prezradila nejaké utajené informácie. Zlúčil som informácie z otvorených zdrojov s inými, menej kontroverznými prípadmi syndrómu rezignácie z rôznych častí sveta. Takýmto spôsobom som napísal knihu aj článok.“

„Ak si dobre spomínam, išlo hlavne o obrovský počet prípadov vo Švédsku.“

„Rovnako ako aj niekoľko prípadov v Kazachstane a dvoch malých baníckych a farmárskych mestách bývalého Sovietskeho zväzu...“

„Krasnogorsk a Kalači. Áno, áno, všetky tieto prípady sú nám známe.“

Strácam trepezlivosť. Tento bezmenný muž a jeho premúdrenejšie odpovede ma unavujú. „Nechápte ma zle, no prečo sa ministerstvo spravodlivosti zaujíma o populárno-náučnú psychologickú knihu a článok v odbornej akademickej publikácii?“

Donnelly sa opäť usmeje. Rovnako kruto a rýchlo ako predtým. „Vo svojom článku tvrdíte, že ste vyvinuli novú diagnostickú metódu, ktorá by mohla pomôcť prebrať pacientov trpiacich syndrómom rezignácie. Mám pravdu?“

Očividne čítal článok alebo jeho zhrnutie. Vie, že to tak nie je. Skúša ma.

„Nie.“

Donnelly predstiera prekvapenie. „Nie?“

„Vo svojom článku predstavujem nový rámec porozumenia psychosomatických porúch, predovšetkým tým, ktoré sa spájajú s činmi vykonanými počas spánku vrátane fenoménu spánkových zločinov. Zaujíma ma, či sú alebo nie sú námesační ľudia teoreticky pri vedomí, keď sa dopúšťajú zločinov. Ako napríklad vraždy. To isté platí o pacientoch trpiacich syndrómom rezignácie. Uvedomujeme si, čo robíme počas spánku? Mali by sme sa za tieto kriminálne aktivity zodpovedať? Kedy nás opúšťa vedomie a nastupuje spánok?“

„Kontroverzná téma.“

Tým zodpovedal moju nasledujúcu otázku. Samozrejme, že čítal blogy a príspevky na sociálnych sieťach, v ktorých na mňa ich autori útočia. Odkedy sa moja kniha začala predávať, stal som sa obeťou internetových trollov zo všetkých kútov zemegule.

„Niektorí ľudia ešte stále veria, že choroby sa delia na neurologické a takzvané ‚funkčné‘,“ odvetím. „To, čo sa stane na psychickej úrovni, nepovažujú za skutočné. V mojej práci sa toto vnímanie snažím pozmeniť a niektorým ľuďom sa to nepáči.“

„Znamená to teda, že dokážete zobudiť pacientov trpiacich syndrómom rezignácie?“

Priamočiarosť tejto otázky ma zarazí. „To závisí od mnohých faktorov.“

Donnelly zo mňa nespúšťa zrak, jeho koráľkové oči sa mi zabávajú priamo do duše. „Od čoho konkrétne?“

Zavrtím sa na stoličke, otočím sa a upokojím. Túžim po pohári vody.

„Predovšetkým od dĺžky spánku,“ odvetím. „No taktiež od toho, aké primárne vonkajšie faktory chorobu zapríčinili. Moja kniha bola napísaná ako populárno-náučný titul pre laickú verejnosť. Na druhej strane, moja štúdia je postavená na zložitom akademickom výskume, predstavuje nové teórie a skúma aktuálne dáta. No nie je to všeliak.“

„Vezmime si teda napríklad Annu O.“

„Štyri roky pretrvávajúci syndróm rezignácie je extrém. Dáta, s ktorými som pracoval, sa sústreďovali predovšetkým na prípady trvajúce v rozmedzí jedného alebo dvoch rokov.“

„Takže sa to všetko ešte stále nachádza na teoretickej úrovni?“

„Momentálne áno.“

„Ako dlho vám potrvá, kým svoje teórie otestujete? Myslím tým v reálnom svete.“

Zasmejem sa. „Aký dlhý je kúsok povrázku?“

„Určite máte približný odhad.“

„Zhruba tri mesiace,“ odpoviem. „Prinajmenšom.“

Donnelly sa pozrie na hodinky. Odrazu pôsobí netrepežlivo. Usporiada papiere v zložke a starostlivo ju zasunie späť do diplomaty, akoby sa chystal na ďalšiu popolnočnú šichtu v kancelárii. Obráti sa na Bloomovú a rázne prikývne.

Aj ja sa pozriem na Bloomovú. Ešte stále vo mne buble hnev. „Prečo som tu?“

Teraz preberá vedenie Bloomová. Pomrví sa na stoličke a s baletnou ľahkosťou obéznych presunie váhu svojej telesnej masy na druhú stranu. Hovorí so mnou rázne a vecne, akoby väzňovi čítala jeho práva. „Minister spravodlivosti a generálny prokurátor Anglicka a Walesu práve schválili presun väzenkyne RSH493 z oddelenia Coral Ward v nemocnici Rampton Hospital do bezpečnej starostlivosti Abbey pod priamym dohľadom. Príkaz ministerstva spravodlivosti spadá pod zákon o úradných tajomstvách a ktokoľvek, kto bude v tejto budove alebo mimo nej rozširovať prísne tajné informácie, bude trestne stíhaný. Rozumiete?“

Väzenkyňa RSH493. To číslo poznám. Rovnako ako každý človek, ktorý číta noviny.

Rampton Secure Hospital, posledné prísne strážené zdravotné zariadenie, ktoré prijíma ženy. Pacientka číslo 493.

Slečna A. Ogilvyová.

Donnelly a Bloomová teraz stoja. Automaticky sa postavím spolu s nimi. Pomaly mi vyschýna v ústach.

„Nie,“ prehovorím. „Je mi to ľúto, no nerozumiem. Čo to má znamenať?“

Bloomová opäť venuje Donnellymu rýchly pohľad a potom povie: „Amnesty International sa v snahe dosiahnuť prepustenie Anny Ogilvy z väzby na základe obvinení z neľudského zaobchádzania chystá podať odvolanie na Európsky súd pre ľudské práva. Skôr než sa to stane, kráľovská prokuratúra a ministerstvo spravodlivosti ju musia postaviť pred súd za vraždu, alebo riskovať, že jej prípad úplne stratia.“

Túto novú informáciu rýchlo spracujem. „To znamená, že Anna Ogilvyová musí byť spôsobilá na to, aby sa mohla zúčastniť na súdnom pojednávaní. A aby bola spôsobilá, musí...“

„Urobiť niečo, čo neurobila už štyri roky... zobudiť sa. Áno.“

A je to tu, skutočné vysvetlenie. Odrazu sa mi vybaví všetky hororové príbehy z hodín dejepisu: polovyhladovaní mladiství regrúti počas prvej svetovej vojny, ktorých vytiahli zo zákopov, zaplárali a potom odviekli na popravu, pretože si ich ťažkú depresiu zmýlili so zbabelosťou. Je mi to až desivo povedomé. Som psychológ, nie dozorca.

„Ja ľudí liečim,“ ozvem sa. „Neodsudzujem ich. Určite existujú aj iní odborníci na spánok, na ktorých by ste sa mohli obrátiť.“

Opäť sa ozve Donnelly, ktorého očividne začína celá situácia unavovať. „Už sme to skúsili. Celé roky sme sem privádzali konzultantov z Ameriky, Európy, Ázie a ostatých kútov sveta. Najlepších z najlepších. No táto oblasť výskumu ešte stále trpí nedostatkom prostriedkov a ich metódy sa, bohužiaľ, ukázali byť neúspešné. Vaša štúdia, doktor Prince, je posledná dôveryhodná šanca, ktorú máme.“

„Prečo ju chcete priviezt' sem?“

„Ak budete pravidelne navštevovať Rampton Hospital, ľudia si dajú dve a dve dohromady. Okrem toho, Abbey je jedinou spánkovou klinikou, ktorá má na prípad týchto rozmerov kapacitu. Spíňate striktné požiadavky na zachovanie mlčanlivosti. Nemáme na výber. Dovezú ju dnes v noci. Pri prevoze ju bude sprevádzať

stýčný dôstojník a zaregistrujú ju pod falošným menom. Pokiaľ ide o vás, budete ju liečiť ako ktoréhokoľvek iného pacienta.“

„Spoznajú ju.“

„Možno pred štyrmi rokmi. Nie teraz. Keď človek prespí takmer polovicu desaťročia, zmení ho to.“

„A čo ostatní zamestnanci?“

Donnelly povie: „Väzenkyňu bude sprevádzať zdravotná sestra z Ramptonu, ktorá tu bude pracovať pod falošným menom ako dočasná zamestnankyňa z agentúry. Dennodenne bude s vami úzko spolupracovať, zatiaľ čo profesorka Bloomová bude koordinovať vaše úsilie s našou stranou. Slečna Ogilvyová neopustí svoju izbu. Vy nikomu neprezradíte, že je tam. Budú o tom vedieť len členovia jej rodiny, s ktorými môžete taktiež úzko spolupracovať. Minister sa zaprisahal, že dostane kohokoľvek, kto bude ignorovať smernice jej dočasného presídlenia.“

Z bezočivosti celej situácie sa mi krúti hlava a čoraz viac zúrim. „Toto je absurdné! Nemôžete predsa skutočne veriť, že Anna O je hrozbou pre verejnosť. Alebo vás trápia len titulky v novinách?“

Donnelly sa nenechá vyprovokovať. „Skúste to povedať rodinám jej obetí. Annu Ogilvyovú nemôžeme prepustiť, no taktiež ju nemôžeme donekonečna zadržiavať. Táto sága sa musí skončiť. Môžete podpísať dohodu o mlčanlivosti a ochrane dôvernosti informácií a na všetko zabudnúť, alebo môžete otestovať svoje teórie v praxi. Je to na vás, doktor Prince.“

„A čo ak ju nedokážem zobudiť?“ opýtam sa. „Čo ak moja teória nefunguje?“

Donnelly si zapne posledné gombíky na kabáte. Unavený udalosťami dnešného dňa si povzdychne a uprie na mňa svoje ľadové, sivozelené oči.

„V tom prípade,“ povie sucho, „bude Anna Ogilvyová skôr či neskôr schopná opäť niekoho zabiť.“

5

BEN

Holé fakty prípadu Anny O sú pomerne jasné. Myslím si, že práve preto si ten prípad všetci pamätajú. Na jednoduchosti celej situácie je niečo šokujúce.

O 3.10 ráno 30. augusta 2019 našli Annu Ogilvyovú, dvadsaťpäťročnú dcéru jednej z vyššie postavených členiek tieňovej vlády a zakladajúcu šéfredaktorku časopisu *Elementary*, ako vo svojej chatke rekreačného strediska na farme v Oxforshire spí s dvadsaťcentimetrovým kuchynským nožom v ruke. Vo vedľajšej chatke sa nachádzali telá jej najlepších priateľov: dvadsaťšesťročného Douglasa Butea a dvadsaťpäťročnej Indiry Sharmovej.

Pitva odhalila na oboch telách desať bodných rán. Anna mala krvavé škrvny na oblečení a na noži sa našli len jej odtlačky. Následná forenzná analýza neskôr odhalila zhodu medzi krvou na oblečení a krvou oboch obetí. Polícia vďaka digitálnej analýze Anninho telefónu objavila čiastočné priznanie v správe na WhatsApp, napísané chvíľu predtým, ako podozrivá upadla do hlbokého spánku.

Na základe posmrtnej stuhnutosti určili čas smrti na niekoľko hodín pred objavením tiel. Obetiam sa nedalo pomôcť. Ich zranenia boli smrteľné. Prvá dorazila na miesto činu inšpektorka Clara Fennelová z Jednotky boja proti závažnému a organizovanému zločinu v Thames Valley. Napriek mnohým pokusom podozrivú zobudiť, slečna Ogilvyová naďalej spala a na snahu policajtov

nereagovala. Neskôr ju v sanitke previezli do nemocnice John Radcliffe Hospital na Headley Way.

Výsledky testov neukázali žiadne anomálie. Bola nažive. Telo jej fungovalo. Záhadnú chorobu, ktorá spôsobovala, že upadla do hlbokého spánku, nebolo možné identifikovať.

Odvtedy však už nikdy opäť neotvorila oči.

Následky na seba nenechali dlho čakať. Annina matka, barónka Emily Ogilvyová, s okamžitou platnosťou rezignovala z pozície ministerky vnútra v tieňovej vláde a vystúpila zo Snemovne lordov. Richard Ogilvy, Annin otec a manažér globálnych akciových fondov, zrušil plány na otvorenie novej pobočky na Manhattane. Prezývka vznikla z mena, pod ktorým Annu poznali na sociálnych sieťach: @AnnaO.

Podozriví z vraždy sú zväčša muži s nízkym IQ, so zdeformovanými ušnými lalôčkami a s temnou minulosťou, v ktorej zohráva úlohu domáce násilie. Anna O bola vzdelaná mladá žena, ktorú verejnosť poznala vďaka jej kariére novinárky a spisovateľky. Tento príbeh bol splneným snom všetkých bulvárnych plátok.

Novinári čoskoro vyhrabali o Anne aj všetky ostatné informácie: detstvo v dome v Hampsteade, klebety o užívaní drog v mladosti, dobre zaplatené komentáre bývalých priateľov z Oxfordu, dokonca aj ostatných zamestnancov a stážistov z *Elementary*, časopisu, ktorý Anna založila spolu s Indirou a Douglasom. Počas kariéry psychológa som sa naučil, že pri prominentných vraždách je veľmi dôležité načasovanie. August bol dokonalým obdobím, priamo uprostred uhorkovej sezóny. Pár mesiacov neskôr a príbeh by sa možno nikdy neuchytil.

Našťastie pre mňa si Anna Ogilvyová vybrala ten správny čas.

Čoskoro dokonca aj mená, ktoré sa používali v bulvárnych plátkoch, slúžili ako deliaca čiara. Tí, čo verili v Anninu nevinu, ju nazývali „Anna O“. Pre tých, čo ju obviňovali z vraždy, bola „Spiaca krásavica“. Nikto však nedokázal od príbehu odtrhnúť oči.

Pravdupovediac, ani ja.

6

BEN

Štyri poschodia v Abbey si nie sú rovnocenné. Na prízemí sídli recepcia, óda na dobrý vkus a profesionálny interiérový dizajn. V suteréne sa nachádza kuchyňa a ostatné úžitkové priestory. Na prvom poschodí sú otočkári, ako ich nazývame, pokútni pacienti v ľahko zafarbených mercedesoch so súkromnými letmi z London City, ktorí potrebujú pomoc s nejakým spánkovým problémom, no odmietajú podstúpiť dlhodobú terapiu.

Druhé a tretie patria tým, ktorí to s liečbou myslia vážne, teda pacientom, ktorým problémy so spánkom zasahujú do každodenného života. Rezidenti. Každý rezidenčný pacient v Abbey má svoju vlastnú izbu s kúpeľňou a so záchodom. Atmosférou pripomínajú súkromné nemocnice alebo moderné mestské hotely. V izbách sa nachádzajú jedálne lístky, z ktorých si pacienti môžu objednať jedlo. Taktiež si môžu vyžiadať knihy, noviny a časopisy. Výnimkou sú len digitálne prístroje: žiadne mobily, laptopy ani iPady. Na druhom a treťom poschodí nie je Wi-Fi. Sme tu nádherné analógové. Pripomienka dávnych čias.

Na najvyššie poschodie majú povolený vstup len zamestnanci. Na modrých stenách sa tu začínajú objavovať flaky a minimalizmus strieda ošumelosť verejného sektora. Kancelárie sa dusia pod haldami papiera a kancelárskych zložiek.

Dnes v noci stojím pri okne v kancelárii Bloomovej a pozorujem Donnellyho, ako na ulici pod nami mizne vnútri luxusného

vládneho jaguara, kým ho nepohltí temnota osvetlená pouličnými lampami.

Cez staré okná presakuje chlad. V každej miestnosti na najvyššom poschodí je prievan. Práve premýšľam nad emailom v mojej doručenej pošte. Bola to viac-menej pracovná ponuka od prorektora univerzitnej vysokej školy na Kajmaních ostrovoch. Chcel ma nalákať na štipendium hosťujúceho profesora a šancu viesť ich nový postgraduálny program zameraný na psychológiu spánku. Ponuku som, ako taký hlupák, odmietol a uprednostnil upršané britské ulice pred prekrásnymi karibskými plážami. Ostalo mi len slnkom presiaknuté *čo keby?*, ktoré ma teraz, počas týchto vlhkých a veterných nocí v Londýne, neustále máta.

S Bloomovou prejdeme do zamestnaneckého bufetu na konci chodby.

Umyjem dva poháre a z posuvnej chladničky vyhrabem tvarohový koláč po záruke. Zjeme ho z papierového taniera, zatiaľ čo nám v pohároch chladne instantné neskafé.

Tak ako vždy, aj teraz zje najväčšiu časť Bloomová. Ja sa uspokojím s omrvinkami.

„Predpokladám, že máš niekoľko otázok,“ ozve sa Bloomová.

Vždy mám nejaké otázky. Mal som ich hneď od začiatku.

Bloomová vytiahne ďalšiu slabohnedú zložku, veľmi podobnú tej Donnellyho, a posunie ju po natrúsených omrvinkách.

Zdráhavo si ju vezmem. „Ďalší záhadný dokument. Aj teraz mám hádať?“

Usmeje sa. „Ak chceš.“

Sústredím sa na zložku. Všimnem si znak ministerstva spravodlivosti a vysoké bezpečnostné zaradenie. Veľkými červenými písmenami na ňom stojí TAJNÉ. Otvorím ju a ako prvú zbadám veľkú fotografiu s bielym, vrúbkovaným nemocničným pozadím. Na fotografii sa nachádza posteľ, na ktorej leží odetý pacient.

Pacientom je žena neidentifikovateľného veku. Oči má zatvorené, no vlasy má čerstvo učesané a umyté. Zdá sa, že ich nedávno

ostrihali, hoci jej pri korenkoch začínajú jemne vyrastať šediny. Tvár má pokojnú, no už viac nepôsobí mlado. Napriek všetkému mi chvíľu trvá, kým obraz pred sebou vstrebeť.

Anna Ogilvyová.

Bloomová ma pozorne sleduje. „Zareagovala som podobne.“

„Takže Donnelly nežartoval. Vyzerá...“

O jeho tvrdení niet pochyb. Som si tým istý. V roku 2019 bola Anna Ogilvyová na vrchole svojich síl. Mala sebavedomie úspešnej dvadsaťpäťročnej ženy, ktorá má pred sebou život prekypujúci možnosťami. Jej fotografia s úsmevom a účesom nezbednej víly sa objavila v nespočetnom množstve novinových príloh a internetových profilov. Postava na aktuálnej fotografii je cudzinka. Všetkým jej črtám vládne mŕtvolná nehybnosť. Vyzerá, akoby mala na hlave parochňu, a alabastrové telo sa ponáša na figuríny z múzea Madame Tussaudovej.

Prekvapene prehltnem. „Vyzerá ako duch.“

„Tá žena spí už štyri roky. Dalo by sa povedať, že je naozaj duch.“

„A čo jej mozgová aktivita?“

„Vraj sa nezmenila. Robili jej EEG spolu so všetkými ostatnými testami. Podľa výsledkov sa jednoducho nachádza v hlbokom spánku. Jediným problémom je, že tento hlboký spánok trvá už viac než tisícpäťsto dní.“

„Žiadne zmeny?“

„Prejdi na piatu stranu,“ pobáda ma Bloomová.

Prelistujem sa na stránku, na ktorej nájdem sériu grafov. Ukazujú fungovanie Anninho mozgu a fyziologické odozvy. Ľudia často nečakane zaspia, no zvyčajne sa potom preberú. Výsledky EEG sú normálne, tak ako vždy. No fyzické odozvy sú ku koncu grafu trochu zvýšené.

„Kedy to bolo?“

„Vraj pred štyrmi týždňami. Niečo takéto sa stalo len jediný raz. Monitory ukázali, že začínala viac reagovať na vonkajšie podnety.“

„Môže to byť náhoda.“

Bloomová si pochybovačne odfrkne a potom povie: „Skús ďalšiu stranu.“

Poslúchnem ju. Ešte stále mám pocit, že ma zneužili, no nemôžem si pomôcť. Záhada ma opantala. Na ďalšej strane nájdem tie isté odchýlky zaznamenané vo väčších detailoch. Skontrolujem dni a potom týždne. Pred štyrmi týždňami sa Anna z nejakého dôvodu takmer prebudila. Tieto grafy sa nedajú interpretovať nijako inak. Niečo sa stalo.

„Existuje na to nejaké vysvetlenie?“

„Nie,“ odvetí Bloomová. „Teda aspoň nie také, ktoré by lekárske tímy dokázali nájsť.“

„Takže je to záhada.“

„Ďalšia do počtu.“

Ticho preruší vibrovanie Bloomovej telefónu. Zodvihne, počúva, potom súhlasne zašomre a ukončí hovor. Je zvláštne pozorovať Bloomovú v pozícii zamestnanca, ako sa ukladá a plazí pri nohách vyššej autority.

„Už sú tu?“

„O päť minút.“ Bloomová sa postaví. „Keď si nájdeš minútku, prečítaj si aj zvyšok záznamu. Obsahuje podrobnosti o falošnej identite, pod ktorou ju budeme liečiť. Taktiež ďalej nájdeš kontaktné informácie pre prípad, že by sa situácia mimo Abbey skomplikovala.“

Po prvý raz mi bolestivo stiahne žalúdok. „Ako skomplikovala?“ Bloomová moje obavy zmietne zo stola typickým mávnutím rukou.

„Nieko bude na teba čakať v byte alebo ťa bude sledovať v metre. Reportéri a tak. Staré známe preventívne opatrenia.“

Predstavujem si, ako s octovým vínom bezstarostne sedím v pohodlí svojho bytu a pozerám starý film. Nudné, áno, no taktiež bezpečné. „Čo povieme ostatným zamestnancom?“

„To, čo zvyčajne.“ Bloomová si vezme slabohnedú zložku a vykročí k výťahom. Nasledujem ju a postavím sa do výťahových

dverí. Stlačí tlačidlo prízemia. Napriek tomu, že jej lekár nakázal, aby chodila po schodoch, neustále okupuje výťah. Cvičenie, rovnako ako diéty, sú len pre obyčajných smrteľníkov. „Slávna herečka, ktorá má v zmluve klauzulu o zdravotnom poistení a nikto sa nemôže dozvedieť o tom, že má problémy so spánkom bez toho, aby sa rozpútalo právnické peklo. Štedrá suma za nadštandardné súkromie a úplnú anonymitu.“

Na druhom poschodí sa nachádzajú špeciálne priestory s pridanými bezpečnostnými opatreniami pre tých, ktorí si v Abbey zvolili „VIP balíček“. Hollywoodske hviezdy, výkonní riaditelia firiem, s ktorých akciami sa obchoduje na burze – ktokoľvek, koho by priznané poruchy spánku mohli pripraviť o miesto na trhu alebo spochybníť ich multimilionárske poistné nároky. Londýn je obľúbeným miestom zahraničných klientov, ktorí pod zámienkou návštevy pamiatok podstupujú liečbu. Máme špeciálne navrhnuté zadné východy a rušičky signálu rozmiestnené okolo VIP krídla, aby sme sa tak uistili, že odtiaľto neunikne žiadny záznam z ich pobytu v tomto zariadení. Dokonca majú aj vlastnú jedáleň a posilňovňu, aby VIP pacientov nezazrel nikto okrem našich zamestnancov. Abbey funguje už dve desaťročia a paušálne zamestnáva tých najlepších právnikov špecializujúcich sa na narušenie súkromia. Ešte nikdy odtiaľto neunikli žiadne informácie.

„Donnelly spomenul styčného dôstojníka. Nieкто, koho poznám?“

Bloomová sa na mňa nepozrie. Výťah poskakuje smerom nadol, kým nedorazíme na prízemie. Mlčanie vždy používa ako únikový východ.

„Kto?“ znovu sa opýtam, vystupujúc do plyšom obalenej vstupnej haly, ktorá je ožiarená hotelovým osvetlením.

Takmer nebadane sa pootočí a vtedy si všimnem jej napnutú sánku. „Keďže budeš pracovať na prípade, zhodli sme sa, že styčným dôstojníkom z metropolitnej polície by mal byť nieкто

z okruhu dôveryhodných osôb. Mrzí ma to, Ben. No od začiatku to bol jej prípad. Nemohla som s tým nič urobiť.“

Pristúpime ku dverám. Doliehajú k nám zvuky parkujúcich áut.

„Prosím, povedz, že žartuješ.“

„Rada by som.“

A už vtedy viem, že to môže byť len jedna jediná osoba.